

Tallinna Teataja

Teataja ja talitus:
Tallinn, Suurturg nr. 16.
Kirjade aadress:
„Tall. Teataja“, Tallinn.
Rõnnetraat:
Teataja — 285.
Teataja ja talitus — 281.
Teataja kmet: A. 12—1.
Kõrghut kmet: Kella 8—1.

Tallinnaste hinnad:
Postiga:
1 kuu peale .. 75 marka
2 „ „ .. 150 „
3 „ „ .. 225 „
Jäe talitusest ära viies:
1 kuu peale .. 68 marka
2 „ „ .. 136 „
3 „ „ .. 204 „
Bühjamaale kuus 100 mrl.
Aldressi muutmise 10 mrl.

Kuulutuste hinnad:
Kuulutus kullil 3 mrl. m/m
Esimesel 5 „ „
Eilem. kullgebel 6 „ „
Kohastum. kuulutusel 75%
odavamad.
Trükkidest, mis alla läpe kirja-
tuspoogna ja tarkitama jäs-
wad, alal ei hõlta. Suuremad
kirjatööd saadetakse ainult ille
tagasi, kui sellest mait taastab.
Kirjatöödel peab saaja kätt
nimi ja aadress all olema.

Üksik nummer 3 marka.

Ar. 95.

Laupäeval, 29. aprillil 1922. aastal.

Ilmub igal äripäeval õhtul.

XIII aastaläit.

Särgm. „Tallinna Teataja“ number ilmub teisip., 2. mail.

Riigikogu istungiärit testab jaanipäevani.

Riigikogu liigete külastäit Läti ajutavale kogule on 12. mail f. a.
Wäliskasjade komisjoni otus Eesti riigilipu kohta.
Riigivanem teeb 16. mail Soome presidendile ametliku külastäigu.

Täna algavad Estoonia konsertisaalis 1922. aasta ilmalestki wõistlused tõi- mies.

„Tallinna Tööliste“ ilmunise teismapanek.

Jelmaal wõistlused Jäi wabarligi Olawde ja De Valera poolehoidjate wahel.

Uisreigid ei wõta osa rahwuswahelisest pantade konverentsist.

Sakamaad ähwardab wiljalitaldus

Sõelidõliste streigi tõlta Ameerika Ühisriikides ligi 4 miljoni töõta töõliti.

Lloyd George mõistab hukka waenupoliitika Wene- ja Sakamaa wastu.

Juglismaa awalit arwamine ei ole Prantsumaaoga rahul.

Krasin nimetatawat esimeheks Wene saadikuks Berliini.

Raste marwarijemine Jaapanis.

Inwaliidide päewa puhul.

Homme pühitsete inwaliidide päewa.
Tulewad pidustused, rongikäigud, korjandu-
sed inwaliidide heaks ja inwaliidide austa-
mine. Sel puhul tuleb meelde wälte jutus-
tus Balkani riikidest. Selles räägiti, kuidas
noor mees saadeti suurte pidustustega türl-
laste wastu jotta. Jlus saamine waimus-
tas noortest ja ta mõitles kartmata, arwa-
tes, et temal on armastatud ja armastam
kodumaa seljataga. Sõda lõppes ja noor-
mees tuli jätutult kartude najal tagasi. Teda
ei olnud keegi wastu wõtmas. Kõik rutta-
sid temast möõda oma talitustele. Siis al-
les tundis noormees esimest korda, et tema
oli õnnelik, oma ohwri asjata toonud ja
inwaliid.

Andku homme inwaliidide päew meie
wabadsõjajas kannatanutele teijemad tund-
mised kui Türgi sõjas wigastatud bulgaar-
lane jai! Meie nooredmehed ei ole läinud
keisri ja usi eest wälja, kes ifka täänamata
on olnud. Meil mindi jotta oma ja teiste
wabaduse ja maa eest hõigla rahwaste wastu
idas ja läänes ja tuldi wõitjatena tagasi,
kangelastena, kelle farnaseid ajalugu weel
enne ei tunnudi. Sellepärast on inwaliid-
ide päew meie dieti wõidupäiha, suurem kui
kõik need teised, mille ette kolendris ristid
on tõmmatud.

Pühitsete teda selle päewa wõõriliiselt ja
austame oma kangelasi jiidames, juuga ja
rohke aineliis toetusega, nii et nad tunne-
sid, et neil on jügan armastuseide oma rah-
waga ja selle eest wõib kõiki faktuü ära
kannatada.

Genua konverents.

Lloyd George'i kõne.

GM. Berliin, 27. apr. Genuast jela-
tatakse: Briti ja Ameerika ajakirjanikkude
widusõõgil mõistis Lloyd George hukka
waenupoliitika. Ta nimetas seda meeletu-
seks, kui Sakamaaga ja Wenemaaga, mis
% Euroopa pinnast katamad, ifka weel senis-
te metoodidega tahetaks ümber käia. Sak-
jamaad ja Wenemaad peab tingimata wastu
wõtma kõikide teiste rahwaste ühiskonda.

GM. London, 27. apr. Rõneledees Bri-
ti ja Ameerika ajakirjanikkude poolt antud
banketil Genuas, toonitas Lloyd George Eu-
roopa tõist leiuforda ja pöõras tungima
illessutjega riikide poole, et nad kõige abi-
nõudega püüaksid rahu alal hoida. Lloyd
George jeketas, et Genua konverentsi ees-
mõrgiks olla jelgitada ähwardawaid poliiti-
lii raskusi. Ta kõneles keewalt, raasjilist
laawast Euroopa wulkanis. Lloyd George
toonitas, et Euroopa peab tähelepänu pöõ-
rama nälgiwa Wenema peale, keda Sak-
maa wõits warustada. Ta oleks tahtnud,
et Ameerika oleks ehitatud olnud Genua
konverentsil, sejt Ameerika oleks mõinud sin-
na tulla wabana ja ilma mingijuguse fobus-
tuneta, kuid tema jõnal oleks kaalu olnud.

Rõudle tõrgewäärtuslik

**H. Puls'i
õlut**

Klaasfingi tän. 11, tel. 651
428

**Tubak
Ekstra
% Laferrme**

Ta oleks mõinud tulla rahu häälega. Edasi
illess Lloyd George: kui Euroopa ei organi-
seeru, ehk teiste jõnadega, kui Genua konve-
rentsil korda ei lähe rahulepingut teha, ole-
wat takindel, et tema eluajal ja jägi temast
nooremate meeste eluajal, Euroopa jällegi
werojadestse upub. Lloyd George kutsus
diglust, erapooletust ja mõõtu pidama. Ta
illess: Peame meeles pidama, et Euroopa
rahwad elawad ebajõõdjates tingimistes.
Mõinwad tõusta tormid, millest meie peame
üle saama. Lõõjime, et juure sõja lõpp tä-
hendab toore jõu lõppu. Kuni Euroopa
probleemid ei ole lahendatud, ei wõi meie
kindlad olla, et jõud taganeb diguste ees.

GM. Berliin, 27. apr. Pariisi „Jour-
nali“ Genua korrespondent arwab, et Briti
ajakirjanikkudele antud jeketus olewat Lloyd
George'i wastus Poincarele. Lloyd George
uskawat, et Sakamaal ja Wenemaal rahu-
likud kawatsused on ja et nad meehehtlikule
lahendusele on sunnitud ajuma ainult siis,
kui liitlased keelduwad neid aitamast. Lloyd

* Estoonia kontsertsaal. *

Laupäeval 29. ja pühapäeval 30. aprillil 1922 a.

**= Üleilmilised =
tõstewõistlused**

Osa wõtawad Prantsume, Schweitzi, Saksa, Läti,
— — — Austria, Eesti ja teised riigid. — — —

Algus mõlemil päewadel kell 7 õhtul. — 1343

Piletite eelmüük „Estoonia“ lasjas.

G. S. S. Kalew

Ill-as ja wiimane Tallinnas.

**Meeste- ja naisterahwa riiete
Atadeemilised juurdelõituse
kursused.**

Peterhuri Juurdelõituse kunsti atadeemia õpetaja P. J. Metusala
juhatusel awatakse 1. mail. Opilaste wastuwõtmine kursustele igal
äripäeval kella 10—2 p. l. ja 6—8 õhtul kursuste ruumides Toom-
peal, Kooli tän. 2, f. 2. Sppemaks on alandatud. 1381

Kino „Rexord“ Näituseplatsil.

28. aprillist peale. Maailma lõõpik 3. seerias:

„Monte Karlo õnnelik“

1. seeria: „Shahi armute“. 7 juures aktis.
Peaosas tuntud etraanti-tuninganna Ellen Richter. Pilt on illes wõetud
Eõma-Euroopa kaunimates linnades, Marsellis, Monte Karlos, Baaselis, Nizzas
farnemaali ajal ja tõmurikkas Genuas. Hull põnewaid momente!

„Estonia Filmi“ maastik nr. 1: „Sõit Kuresaarde“.

Etenduste algus kell 5. Pääsetähed 20—75 mrl.

George kutsus illes neid aitama raha ja teis-
te abinõudega. Ta usub, et nad jeda abi
kurjasti ei tarwita. „Journali“ korrespon-
dent ütleb, et Itaalia olla nähtawasti nõus
Britanniaga. Ka Tšeho-Slowakkia näib
Briti leiufõhale kalduwat, ehk küll Prant-
sumaa wäikest liitu toetab.

**Erapooletute riikide soowi-
awalbrs rutulise kokkuleppe
kohta Wenemaaga.**

GM. Rooma, 27. apr. Genuast teata-
takse: Erapooletute riikide delegaadid pärl-
hid ametlikult andmeid läbirääkimiste kohta
Wenega, awaldades soowi, et rutulijelt kok-
kuleppe jõutaks. Skirmunt wastas Tšit-
šerini määgufirja peale, fatises ofamõmni
komisjoni tõõdest Wenema asjus ja eita-
des Riia 1921. lepingu rikkumist. Suure

liidu esitajad jatkawad rahwuswahelise le-
pingu wõljatõõtamiist, mis ärafeelaks sõjali-
se kallaletungimise Euroopa rahwaste wahel.

Grindupidamine.

Genua, 28. apr. Kawatsetatakse Genuas-
je kofku kutsuda Berlailles lepingu allafir-
jutajate nõukogu, kes kuuldawasti heakstege-
mije ja rahu kindlustamije küsimused inweti
illess wõtab. Prantsumaa on tagajihoidlif
jelles ettepaneku wastu. Poincare ei saa kon-
verentsiist enne oja wõtta kui Millerand ta-
gasi tuleb.

GM.

Soome eitäja lahkub Genuast.

Seljingi, 28. apr. „Sisubudstadsbladeti“
Genua korrespondent teatab, et Wernola ja
Branting Genuast laupäeval lahkunud.

Eesti majandusline ülesehitamine.

Meie sisetööd on alalistelt suurem kui väljamine. Kuigi mitmesugused sisetuleb, mis offe kaupade eest ei laada, vaid muul viisil, seni on aidanud läbi ajada, nii et marga hirs ifka jälle ei ole langenud, seisu- fford ei ole tuloriski mättes ometi kindel. Maa on loodusvarade poolest vaene. Meil ei ole tööstusele kõige enam tarvisminemaid tooresaineid oma käest laada. Meid kõiki peame mõistagi ostma. Ainult põlevkivi ja turvast mõistagi oma käest palju laada, aga nende kütteenete kasutamine ei ole meil veel küllaldaselt arenenud. Meie põllusa- dustega on seisufoord ka nõrk. Siin peaks meil tugemalt olema, sest suurem hulk elanikke on just neid saadusi valmistamas, aga juba looduseingimised teenvad raskeid takistusi. Meie kõige rohkem tarviliku mi- jaga on raske vilja või jahude kujul mõ- ramaal äri teha, sest meie kliimas ja ehi- tuste tingimistest ei saa meie nii ilusat vil- ja ja jahu pakkuda, kui seda teised maad mõistavad, kus kõige pealt kliimatingimised head. Kuigi praegu nälgim Wenemaa meilt ruffid ostab ja valmis oleks ka meie nisu rasku mõtma, edaspidi ei taha Wenemaa ka mitte meie vilja, väljaarvatud odrad ja kartulid. Meie aga peame müüma ja meil peab selle tarvis turg olema, ilksõik, mis meie müüme.

Looduseingimiste ja kapitali puuduse suure tuleb veel see suur takistus, et meil põllumajandusline haridus ei taha vajadi- sekohtajelt ebeneda. Kui meie põllumehed nii laugel oleksid, et nad oskaksid näha, kuidas meie siin maailma turu mõju all elame, ku- meie põllumees eht äärmise iga tingimist peaks kasutama, mis talle olemas seisufoor- as on, jne., seltsamal ajal ka alalist teaduse ebenedust silmas mõistagi pidada ja oma te- gemuses kasutada, siis ei oleks karta midagi. Nüüd aga, kus kuuksed, et taluperemehed oma lapse põllumajanduslikku ettelugemist ei lase kuulama minna ja põllutöökoolides opt- lastest puudub on, talupidajad ajalehte ei loe jne., äratas kartus, et meie veel kümne- tel aastatel oma põllumajanduses loomita- vaks kõrgusele ei tõuse. Peab enne hoo- pis meie põlv inimeli kasvatama, kes juba teaduse

abil hakkab oma asju ajama, aga see läheb pikaks ajaks.

Wõtame Eesti kaubanduse, siis ei ole ka jellel tööstuse ja põllumajanduse kõrval juba hoogu, mis tal peaks olema. Meie kaubandusel olid enne juba laiad tegutsemise mõi- malused. Aga mis siin tehti? Tallinnas kiratkes hädamaewalt majanduseühitus. Te- ma kohta öeldi vahel õigusega, see on võit- spood, aga mitte majanduseühitus. Tartu majanduseühitus püüdis weidigi neid fide- meid kasutada, mis Wenemaa olid. Ja see oli dieti kõik, mida nimetada maksab. Nüüd on küll seisufoord muutunud, aga mitte just sel viisil, kuidas Eesti huvide pärast wa- ja. Eesti seisufoort mere rannal ja kaupade vahetamise teel peaks ijaarimis võimalda- ma riigile ja rahvale kaubanduse läbi sisse- tulekut laada. Mida põllumajandus ja töös- tus ei suuda anda, seda peab kaubandus ja ka laevandus tooma. Siis mõiks tule- wiku lootusi peaaegu kindlalt kaubanduse peale panna. Praegu see weel võimalik ei ole, sest mis praegu tehakse, see on ebaloomulik- kude olude kasutamine.

Muidugi, ei ille mitte, et seisufoord oleks lootuseta. Nii põllumajandusel kui ka töös- tusel on oma jagu kapitali liikumata ja lii- kuma waranduse poolest olemas. Viimaste aastate sisetööd näitab, et nii tööstustade kui ka tooresaine toomise eest on hoolitsetud, niipalju kui jõud kandis. See tähendab, et maa on jõukamaks läinud, sest kõige rahwa warandus on ifka maa, majad ja tööstustad, mitte paberiraha, ijaarimis mitte seise- raha, mida iikif ifi küll oma rikkuseks mõis lugeda, aga mis rahwamajanduses ainult niisamafugust efa täidab, nagu weri elawa olewuse kehas.

Lootuseta seisufoord ei ole, aga lootusrii- kaks läheb ta alles siis, kui termel rahwal selge teadmine on, et kui meie siin omal heval maapinnal ja farmis kliimas, ilma kapitalita, mis meile wäljamaalt kaupadid või wäliswaluutat tooks, ilma diffema töös- tujeta ja kaubandujeta, edaspidi ifka omale kõiki tarvilikku ja ka mõnuse ja ilu- saka- me laada, siis juba "wälistarwitus" ta- wiks läheb. Meil on tulewikus ifka wäga

palju wäga wäljast fiske wadada. Meid asju ei saa muuda kui meil peab enestel midagi wastu anda olema teistele rahwastele, olgu need asjad meie oma tehtud või teiste käest murestetud ebasõimeetamifeks.

Eesti majandusline seisufoorra ülesehitami- se eesmärgi ei näe paljud muus kui far- nales seisufooraks, nagu see enne juba oli. Siin ei ole jutt neist, kelle jõukus on juba ja rewolutsiooni läbi wähenenud. Ka teiste

Asjata hädaldamine.

Riigifogu eelarwe arutamise ajal armus- tajid Riigifogu liikmed Sorokin, Grigorjew ja Anderkop terawalt Eesti wabariigi walit- just, nagu ajaks mõimane Petserimaal rah- mufuist poliitikat ja piiliats kogumisti wene- lafi ümber eestistada.

Riigifogu kuuks juba wäidet kui ideas- ja walitfust pealt, ainult prof. W. Ernits oma kõne lõpul, mis peaaegu kindlalt oli farskufe- fufimufele pühendatud, juhtis tähelepanu sel- le peale, et ülewal nimetatud rahwafitajate fufidistufed ei wasta tõele, ja riigirwanem tähendas, et wabariigi walitfufele igafugune ümberrahwufufamif poliitika wastif ja mõ- ras on.

Mille peale põhjendati walitfufele fufidif- tust Petserimaal ümberrahwufufamif poli- tifas?

Taktideks toodi ette, et Petserimaal olla wenelestele palju eestikeelseid perefonna ni- mesid pandud ja praegufte walbade ajemele ajutatafke meed rahwufufifed wallad, kus Se- tu walbadesie jääda palju wenelelafi.

See oli kõik, mis fufidistufeks ette wõidi tuua. Nimetatud Riigifogu liikmete kõnefid kuuksates ja Wene lehtedest hrade Schultfi ja teiste kirjeldufi lugedes, wõifid need, kes olufid lähemalt ei tunne, arwamifele tulla, nagu püüfaks Petserimaal tõesti wenelelafi ümberrahwufufatada ja ajaks walitfufes rahwuf- fufu poliitikat.

Kui walitfufele mõiks Petserimaa walit- femif juhtes etteheiteid teha, siis ei ialgi jelles mõttes, nagu aetaks jeal Eesti rahwuf- fufi poliitikat, waid just ümberpöörduf, et wafufte ümra walitfufatada endifil wõifil joku- de weneufufamif poliitikat ajada, olgu see koo-

jeas on nii nägijaid palju. Nendele peab üttema, et Eesti majandusline seisufoord en- ne juba oli suur firatfemine. Kui meie mi- fufufes tahaffine elada, siis ei oleks tõesti mafsnud fuurt aega, mis alles oli ja on, üle eladagi.

Tulewiku Eestit ette kujutades, peame nägema majanduslikult tugewat alust, mille peale kaswab füfe waimline jõufus. Siis muutub juba eht mufeks ja õnnelikumaks.

—000—

lis, kirjufus mõi omawalitfufefe ajutufes.

Rahwufufeteadufefe ja wabariigi põhifefa- dufe järele on õigus ja loomulik, et iga laps oma emakeeles õpetufe jaafks, fünd Petseri- maal tuleb fagebafsti ette, et Setu lapsed on koolis enamufes ja õpetus on täiesti Wene keeles, nagu Wotowilomi koolis lugu on.

Jrbofka alewil ümbrufes on üle 30 Eesti lapse, aga jeal puudub Eesti kool ja õppima peawad lapsed Wene koolides. Mitmes ko- has, kus ka Eesti kool ligidal, fäiwad Setu lapsed Wene koolis, ehk küll loomulikufum oleks, et nad nendes koolides õpifid, kus õpetus nende emakeeles on. Haridufumini- fufumil tuleks kõififil tähelepanu nende wäärnähufufe peale pöörata.

Mufumuti on lugu ka ufuf asjus. Setud on kõif apofitfufu õiget ufuf, ehk nagu rah- wafkeles räägitafje Wene ufuf. Kogufufi on Setumaa 13. Ainult 4 kirjufus — Obi- nitkas, Werfifas, Bankowifas ja Saterin- nas on jumalateenifufes fetudel emakeeles, funa 9 kogufufes weel Wene keeles peetatfe.

Ometi on jea ainult loomulik ja ufuf põ- fimõttele wastaw, et iga rahwas oma ema- keeles Jumala jona fufufeks. Setu rahwa rõhufu enamufis on fellest aladifufest praegu- gi weel ilma ja peab jumalateenifufit fufulama mõdras keeles, mida ta ei mõista.

Apofitfuf kirjuf peaks kõif abifndud tarwitu- jele wõtma, et wõimalikufult ruttu kõifides Setu kogufufes jumalateenifufes rahwale oma emakeeles oleks. Setu kogufufes tule- fid Wene kogufufest ära lofutada. Kuid wenelelad ei taha heaga näha, et fetudele ha- kufaks Eesti keeles jumalateenifufit pidama. Bankowifas ja Saterinnas, kus fegafogu-

Eufifer.

Jean de la Sire'i romaan.

— Kui jeal ülewal „mafufatofas“ keegi on, siis oleme kadunud. Sest minul ei ole mingit kaitfufabifndu kapparast. Nii peab füs rifeerima.”

Ja ta rifeeris.

Kui ta kaks minutit oli töötanud, wõis ta findufefe jõuda ja rahule jääda.

Sainclair mõtles:

„Nii nagu ma füin olen, kui keegi ülewal paneks tähele fae fufumif, ei oleks tal fan- natufit oodata...”

Kuid ta jättis selle mõtte kofe pooleli ja hakkas ofte wastufidifit mõtet arendama.

„Wardon! kui jea inimene mitte loll ei ole, füis on tal kannatufit lõpuni oodata... Notes oleksid temal igatahes kõif paremu- ied. Sest tema oleks alati tugewam, fuif tema fõjarifit primitiifne oleks... Kui ma oma pea läbi pistan auguf, mida praegu teen, füis tarwifef ifufil, kui ta end natufe tahapoole hoiab, mufle ainult fufmus kaela wifata, ja ta wõib mind ära fägifstada... Wõid ta jõe mufle mingi fõwa afjaga pähe, ja ma oleksin fufunud... Pole aga midagi teha... Peab rifeerima.”

Ja ta rifeeris, sest ta teadis, et igas af- jas, mis hea õnne peale ette mõetafje, on efimefeks kordamineku tingimifeks julge rifee- rimine.

Sedamööda fuibas jaag edasi jõudis enne ühes, füis teifes, füis kolmandas ja kõige wõimati neljandas ruudu fufjes, mida moo- dustafid kaks rifeemifi fäiwat tala, — pais- tis fufkas walgufe juba fae praos wahelt. See walguis tuli ülaleolewaf „mafufatofit“, kus walguif kuflemata wäga palju oli.

Corfat'i ja Pilou'i olid peas just jamaju- gufud mõtted, nagu Wõnagifalgi. Sest kui weel umbes 20 fientimeetrit lõigata jäi, fuf- tafid nad oma fäe wälja peaaegu ühe kor- raga ja puudufafid Sainclairi teine teifetif lõaft, kes, olles näoga nende poole, fefgefti näha oli nelja faeprao kahwatus walgufes.”

— Kof, mis on? fõfifstas Sainclair, lõ- fajat peatades.

— Peremees! wafstas Pilou wafmalt fufubawa häälega, mufline hää neil kõigil oli niifugufel juhtumifitel. Peremees! mi- na tahan efimefena minna.

— Ei! mina! ütles Corfat.

— Küllalt, fõbrad! fäksis Wõnagif. Mina ootafin juba. Rahufstage. Mina ei taha afjata teie elu faalu peale panna. Ja ma pean ka enda elu hoidma. Sest ei teie, et ka mina ei ole iffi manguis. Kuid füin on ifks mees, kes midagi meie eest teha ei wõiks, kui meie mangu faotame. Tema peab õnne kufjuma. Tema läheb efimefena. Pea- legi kui keegi ülewal on, füis oleks temale Wõlfif ilmumine nii suureks üllatufeks, et meie kasutada wõime neid fefunde, mille fefstes tegufemine üllatufe tagajärjel fet- jab...

Ja ta ufjas juure:

— Tooge mufle Wõlfif füa... Soidke en- did paremale ja pahemale, nii et teie fõlme- fefi mitte kõif korraga wõlwi fama punkti peale ei rõhufks. Tufli!... Dofate!

Ja wani lõfaja jälle fäima.

Weel ifks fufmapif, ja ta tõmbas ühe kae- ga fae wälja ja andis selle Corfat'ile, funa ta teife kae- ga lahtilõigatud ruudu paigal ho- idis, mis ainult weel ifte nurka pidi fufni oli, kus puu ja waip kofe fientimeetri pif- fufel oli läbi jaagimata.

— Wõlfif! hüüdis Sainclair hingedõhuga. Etia! Miipea kui auf lahti on wõdetud, pis- tad ja kofe käd läbi, wõstad fefwadefit fufni, ajad efiti pea, füis õlad läbi, ja nii ruttu kui wähegi wõimalif! Kas faad aru?

— Jah, faan!...

— Sina täidad minu fäksit?

— Jah, täidan!

— Pea juba meeles: iga wähe- ma kui fõhklefufe juures tapan fü ära... ja Pilou afuf füs fünu afemele... Sina fuuled fõna?

— Jah, fuulen!

— Tufli. Pilou, füa mine ühel ajal te- maga, hoides oma pead tema jalgade wahela.

— Saan aru, peremees!

— Süs lähen mina ja kõige wõimafena füa, Corfat. Ettewafufit! Soidke fäfi brow- ningi mõi puufi fufjes, wafefit on feal üle- wal inimefi... Meie peame füit läbi mi- nema!

— Meie läheme läbi, peremees!

— Loodan feda. Pea meeles, Wõlfif, mida fa pead tegema! On ful meeles?

— Jah, mu herra.

— Gopp!

Sainclair lafks pahema fäe alla. Wõran-

da runt nõkfatas. Sainclair wõttis fellest kofe oma parema kae- ga fufni ja tõmbas. Oli fuuf praefufus, füs nagu oleks wif re- benenud. Tehtud aufu tõufid kofe Wõlfif käd, pea, õlad ja rind. Toetades end nii, et mitte wõlwi peale rõhuda, tõnfas Corfat teda alt ülesje, funa Pilou, omatõrd fer- wafit fufni haarates, temale järele läks, pead faafafje jalgade kõrgufel hoides. Wiitefif- fufme fefundiga olid Wõlfif ja Pilou ülewal. Järgnes Sainclair fefufme fefundiga ja Cor- fat kahesja fefundiga.

Kõif neli meest fefid nüüd pörandawai- bol ruumifas ümmargufes faafis, mis wä- feje walgufest oli üle uputatud. See üle- minek fufndis poole minuti joofful, nagu feda Pilou monomeetri järele tähele oli pannud.

Peale nende enefte ei olnud faafis fe- dagi.

Wähemalt ei näinud nad kedagi.

Kuid feal fuufid nad äkki endi taga fuf- fatufit ja kõif neli meest pöörfid kofe ühe- korraga ümber...

Nad jäid fefufma kui fambad, pärani fuf- mif ja ammuli fuul. Nad tähfid fufendada, kuid nende fuufit kofis ainult rufufufus. Surm ife afufus nende poole fuufere fuul, tufjade fufmaufufudega, äranarufud nina- ga ja irewil hammastega. See oli fuur fuu- fere, kes oma fufme jõrme wahel hoidis fufte wäifefit torni lafufmalt metallifit...

Wahetajal olid loffi teifes ofas kaks meest juba weerand tundi iftumud, wähem juttu wefstes kui fuufufetades.

Peale fuure ümmargufe fefuforni, mis fufme meetri mõrra kõigifit teifefit ehituf- fefit kõrgem oli, oli Schwalzrodi loffil weel neli kandilifit nurfuforni, mis wafmalt kõrge- mad olid, kui fefkehufufed. Need neli nurf- uforni märufid nelja peafufmakaart: põhja, lõunat, idat ja läänt.

See ofa loffifit, füs afuf Laurence Baili kofter ühes wäifje rõdufufniga, oli edela fuufjel.

Jga nurfuforni oli ühendatud fefufufniga mille ainult fuufuafide ja fufemiste treppide faudu, waid ka fufufit fäigu läbi, mis, üle wahapeafje ehitufe fufufe mufes, moadufstas õfgejoonelife tee õhus. Need neli fäifu mi- fid nelja nurfuforni terafufidelt nelja amafufe faudu, mis ümmargufe fefuforni mufufufe olid tehtud, fellefje fuufde faafi, kus pidi

olema Lufufiferi faladufufif mafin. Et fef- uforni mufuf kaks meelit paks oli, fellepärast oli igafifis nendefit neljafit Wõati füiil amafufit kaitufnd kofe raudufje läbi, mille wahel weel tugewad trellid olid.

Need kaks meest, kes juba weerand tundi juttu wefstes ja fuufufelades fufis ifufid, olid lõunapoolfes nurfufufis.

Nemad lamafid madalates laiades ja fuf- gawates nahkleentoolides fuure fufdewa fa- mina kõrwal. Nende ümber olid klaafus- tega raamatufufid, mis olid raamatuftega täidetud, füs weel mafufufne laud paberitega, kirjufufufufufadega ja mitmekufufte büroo- afjadega. Süin ja feal fefid tamme- puufit tabufufid. Meeste wahel oli wäife laud fu- hafufufiga, kofe fuure fufmuga ja fuure õffe- potita.

Nendefit kahesit mehefit oli ifks jea puane mees, feda Sainclair ja tema faafafjed wal- wepofufis hauptmanni kõrwale woodile olid fõngufud ja fufni fufumud; teine nendefit meefefit oli jeefama hauptmann ife.

Juba weerand tundi afafid need mehed aeglafefit juttu.

Nemad olid nõnda peale hafufud:

Seifstes teine teifef pool wäifefit lauda, tuleta fufina kõrwal, näod õufjed ja fufmad ifmeta, fufpufid nad igafifis oma wiffa port- felaufit piipu. Afki wõpufafid nad, wafata- fid iffufufefe ofja rõdufja üllatufe ifnuga, ja fufufuf puane mees iffles natufe rufufuwa häälega:

— Meie oleme wabad, Fuf.

Wäärufu hauptmann urufes oma rafufafe häälega:

— Tõesti, meie oleme wabad, Fufuf.

Wafufus. Süis jälle:

— Mis afi jea dieti on? fufufis haupt- mann Fuf.

— Ah! iffles puane mees Fufuf õigu fefufades, mufna nägin teda felle nafje juure minewat.

— Rafufafe fufufufufega hääles, mis pidi naeru tähendama, iffles Fuf.

— Nüüd faan ma aru, et ta meie peale ei mõtle... Tema mõtted teewad nüüd tege- mifit ainult felle nafje- ga ja nende wangi- dega. Meie oleme unufufufud... Rafufume juufuf, Fufuf!

— Rafufume, Fuf!

(Järgneb).

Rahvamajandus.

Majumajajate jeltid väljamaal.

Sõda viislas riikide ja rahvaste rahaasjandusele nii segi, et selgust seal küll niipeagi loota ei ole. Määratamata mõlud koormavad riikide eelarveid, enb. ditiwaja ja energiliselt tuuluma elu asemele paiguti ainult muremed, mitte-produktiivsed kulud (invaliidide ja muude sõja läbi kannatanute toetamine, töötä töölise arvitamine, taubide mastru mõitlemine jne.) on kohutavalt kasvanud. Kuid selle juures ei ole ka harilikult kulud mitte kahanenud. Suur osa neist mõlgadest ja protsentidest, toetussummadest ja harilikult kuludest tulevad katta maksudega, mis kodanikele peale pannakse. Ja kuna asi enda üle kaua järele mõelda ei luba ja maksude määratad ka jumalad ei ole, siis on elumised ja määratustes loomulikul, ja nende all peavad maksjad kannatama.

Meil on viisiks, et niisuguste elumiste ja arvutuste või tõeliku ülesõhtu üle ainult murisetafse ja kirutafse, ilma et endale asja üle piilitaks täit selgust muretseda, wagu üles õstida ja õiget teed leida. See on orja hingele, aga mitte peremehe, tellena iga täis-ealine kodanik ennast demokraatlike riigis peab tundma. Mitte oodata, mis sada Riigikogu liiget ja tuhat ametnikku teevad, waid ise ka mõelda — see on demokraatlike riigi kodaniku kohus ka maksude asjus.

Väljamaalt mõib sellepoolest juba õige head eeskiru saada. Nimelt on mõnel maal, kus maksude küsimused rahwa hulgas niisama murinat tekitanud, nagu meil, hakatud majumajajate jeltisid ajutama, millel eesmärgiks maksuühistemist, maksude tunnis-tamist jne. tundma õppida ja arvustada. Üksaromis hästi on niisugune majumajajate jeltis Rootsis arenenud. See jeltis — kui nii ütelda mõib — „uuris“ suure hoolega riigi ja kogukondade rahaasjandust, et hõltsuti ja wagu tundma õppida ja ettepanekuid ja loomiatwabusit esitada parandamiseks. Seltis uurimise ja tundmaõppimise tagajärjed avaldatakse trükkis, mille laudu atwaliku arvamise peale sunnibafse suurt mõju atwada. Seltis annab oma ajakirja wälja, mille nimi „Xerwe Mdistus“. Seltis liikmeta aru „on ühe aasta kestma jooftul 10.000 peale tõusnud. Ta seisab eemal igasugusest partei poliitikast, ega taha mingi kibi wõi flakki hantlid kaitsta teiste kulud.

Oma tegemise eimeise kümne kuu jooftul on seltis juba mõndagi tähelepanemistwä-rilist suutnud forda saata. Nii on riigiraud-teebe majapidamise üle põhjalikuma uurimi-se toime pannud, millel mitmetugufed uuend-us- ja parandusettepanekud tagajärjeks olid. Peale selle on ta kroonumaade wõitifu-te tegemust lähemalt tundma õppinud, saadud materjaali põhjal tõsiselt wõetatate et-

tepanekutega esinenud ja näidanud, et riigi-maade walitfufed mitte küllalt kaunimehelik-fude põhimõtete alusel ei töötä. Ta on riigi ehituspoliitikat arwustanud ja mitmetu-guseidriigimajapidamise osafid arwustawalt jilmitsenud.

Samauguse jelti ajutamine on Norras fäfsle wõetud. Daanis on juba kaks wähe-mat majumajajate jeltist, mis arwatawasti iihets juuremaks iihinewad. Ka Soomes ka-watsetafse samalaadilist organisatfiooni ellu kutsuda.

Olgu ka meil naabrite eeskiru peale tähelepanu juhitud. Meil on minewikuft luusse ja libasse juurdunud, et riigi ametli-kult aparaadilt fõit oodatakse, kuna riigi „alam“ ise, fäed siltis, eemal seisab ja selle üle ainult urisib ja murisib, mis ta walitfud esitajad ja palgalisid ametnikfud teewad. Riigugune „amalik arwamine“ ei loo midagi, peale fitebda rahulolematufe ja kahtlustami-se õhkkonna, milles lõppude lõpuks ifegi fõige paremal ametnikul töötamine piinawaks orjusiks muutub, millest parem täna kui homme piuitafse wabaneda. Kodanik peab nii palju kui wäbegi wõimalik piitdama ene-jele riigimajapidamise wõimalustest ja wa-iatustest selget, illewaatlikku pilti muretseda. Nii faob humpi ja uisapäffa torfikimine ja annab maad teadilikule arwustufele ja loo-wale mõttele juuremates rahwahulkades, milleta ka õige parem walitfuf ja ametnik-fubejeitus jeda ei funda forda jaata, mis riigi ja rahwa rahule tõe poolest tarwilik.

Hinnateated Rootsis.

(Eesti konsulaadilt Stockholmis.)

Sealiha. (Kestmine en gros hind Stockholmis 18.4 kg. eest.) 1. sort (50—75 kg.) 175 öre, 2. sort (75—100 kg.) 160 öre, 3. sort (üle 100 kg.) 140 öre, 4. sort (rasw. täisf. sead) 125 öre.

Elusad porsjad. 20. apr. 1922 a. Eäne: 200 öre kg. eest.

Wõi en gros hind Stockholmis 20.4 — fr. 1.90 pr. kg.

Juurst. En gros hinnad Stockholmis 14.—20. aprillil 1922, kroonid kg. eest. Westerbotteni, krooniga tembeldu 2.90, Rootsi raswa-jurust, juurte atukudega, wähemalt 5 kum wana 2.50, Rootsi raswa-jurust, wäikes-te atukudega, wähemalt 4 kum wana 1.90.

Rawa, juhtku ja metfamater ja ali hinnad muutmata. EM.

Puuvillade kasvatamine Mesopotaamias.

Inglased teewad katseid Mesopotaamias puuvilla juuremal hulgal kasvatama hakata. 1918. a. külvati ainult 1½ naela Ameerika

Suurtüüwäe poligooni asutamine teeb Jõeletmes ja Kodanikus muret.

Wabariigi walitfufes eitaf hiljuti Riigi-fogule seaduse eelnõu, mille järele Harju maakonna, Jõeletme ja Kodaniku walla pii-rides teatud maa-ala suurühtluse poligooni (laskeplatfi) iiseseadmiseks kawatsetafse wõrdandada.

See kawatfufus on nende waldade elanik-fude hulgas suurt ärewust tekitanud. On ka arusaadaw, fef kawatfufe ellumijuse puhul tuleks fadabel elanikkudel oma kodudest lah-fuda.

Ei funda ka tööstida lubadus, et wälja-aetud elanikkudele diglane taju maksetafse, eht kufagilt murjalt maad wastawas suuruses ja häduses wastutafus antafse.

Rompwetiwabrit

Mignon

afub nüüd
Wittenhofi uul. nr. 9.
Saadaval suures wäljawalitfufes
tõltsugu rompetelle.
1328

Zetib muidugi küsimus, kas on sõjami-nisteeriumi poolt poligooni asutamiseks wa-litfud maa-afst küllalt otstarbekohane?

Jõeletme ja Kodaniku waldade (8 küla elanikkude) on sõjaministritele ja kuuldawasti ka Riigikogu riikmadel pitema murgufirja an-nud, mille siu siin kofikuwõtetult toome.

Elanikkude leiawad, et nende waldade piir-fond poligooni asutamiseks wäga õnnetult on walitfud. Poligooniks on fõlbulif farna-ne maafst, kus elanikke wõimalikult wähe on, ja kus rohkesti fõlbmata maad leidub, mida mureks otstarbekas kasutada ei faa. Kõ-ne all olew piirkond on aga wäga rahwari-fas, kuna fõlbmata maad ei olegi. Et poli-gooni fisse seada, tuleks mitu suurt küla täiesti arahawitatu, kuna teistelt küladelt ofa nende maadest ära peaks wõetama. Täiesti arahawitatu faakfid suured mere-äärjed külad, kes põllud, heina- ja farjamaad terwelt kaotaks ja kellele fõit wäljapäätemise teed kinni pandaks. Male jääfud ainult kü-lade hooned ja hoonete alune maa. En aru-faadaw, et farnafes olukorras wõimata on

üht forti puuwillaseemet maha. Läänud aastal oli juba seemneid küllalt, nii et 2000 akrit puuwillade alla pandi. „M. G. Com-mercialis“, kus jellest kirjutatafse, öeldafie et puuwillad head kaswawad.

Mõnefugust.

Uued kulisfid.

Berliinis ajutatu hiljuti ühijus, mis ta-hab teostada uut, õige omapärast teatripro-jehti, millel moderni lavatehnika arenemise fufhes oleks otustaw tähendus. Siin on te-gemist ühe Daani inseneri leidufega, mis näib ahwardawat wälja tõrjuda harilikku la-wa deforatsiooni mormi, fef iififud fisee-nipilbid wifatawat lähemas tulewikus wäga terawmõttelise kofufeatud projektifoon-apaaraatide kompleksi abil näitefentele. Selgufisfakad on teatava kindla murga all üles featud, nii et laual mängijad näitlejad mitte nende walgufe alla ei fattu. Seltel wiifil olla wõimalik fõige lühema aja jooftul arwurikkaid muutufi lahtisel näitelawal läbi wiia, ilma et fealjuures waja oleks juu-remaatwulist tehnilist perfonaali. Neil projektifoonit fufisfidel ja tagafentele olewat, nagu katfete abil felgunud, jenini kätfeaa-matu wäwide paitmisfõud ja plastifiteet. Jfeäralife konstruktifooniga projektifoonapa-raadid fõlbawat ka plastiliste finemato-grammide eafidamifeks, mille tõttu olla fätte faadud kawaigatfetud eefmārt — ni-melt loomulikult liikuw näitelawaline pilt, — nagu näitufeks lehtede langus, puude paendumine tuule fäes, wee liikumine, wi-fapeade hāllimine maastiku kujutamise juu-res jne. Praegu proowitawat leidufi igast fufifst. Wainitufd ühijus kawatfemat, nagu teatab Berliini leht „Echo“, järgmifeks hoo-ajaks iirida ühte wāhemat Berliini teatrit, wõi jälle ehitada oma maja. —ei—

elada. Sarnafele wäljafuremifele oleks määratud fõlm suurt küla 1-18 taluga ja lähemalt 900 elanikuga. Hāwitufus oleks jeda täiefikum, et praegufel ajal pea wõimata on uut elufõhta leida, kus lõhutud majapidamist mureks fõrraldama hakata. Elanikkudele on kodufõhtadest lahkumine jeda rāstem, et nende fentifed maad hāsti haritufd ja rammutatufd on.

Riigil oleks täiesti mõtteta farnast kul-tuur-maad poligooni alla wõtta ja selle eest maaomanikkudele taju maksta — see oleks riigifasfale afjata fufu; ometi on meil pal-judes fõhtades juurel hulgal fõlbmata maad, kus elanikke wähe ja mis poligooni faakf wā-ga otstarbekohafed.

Peale eelinimetatuf kolme küla, mis täiesti hāwineks, kaotaks wile küla talud juure ofa oma heina- ja farjamaadest, mille tõttu neis külades farjapidamine wõimatufes faab.

See aga tähendab, et ka need külad pea-wad piffamõõda wäljafurema.

Nimetatufd külade elanikkude on iiflikult suurühtluse inspektori poole pōdranud; see on feletanud, et wäljawalitufd plats lafse-harjutuste pidamifeks liig wāike on; tulewi-fus peaks jeda kas laiendama eht tuleks ko-guni mus poligoon afutada.

Kui wäljawalitufd platfi weel laiendada, tuleks jälle terve rida külafid ja talufid ara-hāwitada, ning riigil tuleks jälle nufi kulu-fid fanda. Palju otstarbekohafem oleks ju-ba nüüd awaram ja ndretele wastawam plats leida.

Et tähendatufd külade iimbrus poligoo-niks fiftas, on felgunud juba lāinud fufel feal arapeetud laskeharrjutuste puhul.

Wõmmid lennanud fangele üle poligooni piiride, ranna külade lähedufesse ja merbe: ka Harwa maantee feisnufd suurühtlufale all. Et õnnetu wāhe juhtuf, olenenud ainult jellest, et harjutufes kufifst aega keffid.

Edafel feletawat külade elanikkude: kui mu-jal fildfamaid fõhti poligooni faakf ei lei-duks, siis meie praegufe kawatfufe wāstu ei waidlefs.

Landru huffamine

ilmus trükkis lifana ennem ilmunud raamatule

— 283 naife mees —

Landru

tema elulugu ja kohtuprotfefs.

Siia faadetafse neile, kes iilaknimetatufd raamatu juba õstnud, 8 marga eest, mida ka postmakfides faata wõib, tellimise peale fõdu kätte. Wārsfetele ofjfatele on lifa raamatuga juba faafas, mida fõigis raamatulauplustes ja raubtee lugemifap-pides müügil. — Raamatulauplustele faadetafse lifa müügilifil iilejāanud efjemplaaridele tāhendufeks hinnata wälja. 1357

Tellimiste ja teatamistega pōwata:

S. Mutfu raamatulauplus,
Tallinn, Peetri plats.

Hõnlogu Wene uulifapoifs.

„Krasnaja Gaf.“ toob ajakirjanik Eboje-wo kirjatufti, mis wāga selgesti näitab, kui palba mõju on awaldanud kommunistiline te-aelif elu ndufõgude Wene kaswawa põlme peale.

Laste kuritegemus (kirjutab Ebojew) on tagunenud laiali üle kogu Wenemaa, pefita-des peaaufalitult suurtes linnades. Peter-buri on iifs selle fõleba taudit afupaifadest. Misugufe kiirufega taud kaswab ja areneb, jeda näeme järgmistest wõrdlewaist numbri-tesf: Peterburis oli iga 100.000 elaniku kōh-la alaealifil kurjategijaid 1911. a. — 72, 1915. a. — 123, 1920. a. — 700. Teiste fō-nadega, laste kuritegemus on wiimafe 10 aastā jooftul Peterburis 10-fõrdelt juure-nenud.

Rauplemine tänawal ei ole lapsel mitte ainult administratiiv-määruste rikkumine, waid ka efimene fõmm libedal kuritegemufe teel.

Nende wāidete iilustratfiooniks toob aja-firjanik 14-aastase tēnawapoifi Kōlja Shabi-ni biograafia.

Poifi fufiteod olid afjakohafes kommisfio-nis arutufel.

Elaw, rōdmus, hākfaja, mõistufe poolest wāga tarf poifs kaupleb juba 4 aastat tēn-awal. Ta on läbi ja läbi aru, ta hingefse on pōimunud wargus, kurikawalus ja wals-fus. Ta ei tee iildie enam wāhet, kas asi te-ma wõi wōdra oma. Warastamine on talle jee-fama, mis meres fuplemine. Ta waras-tab ühtefõodu, wāhetpidamata ning ei tunne wāhematki hābi oma tegude pārafst. Samal ajal on ta wargusaktid lahutamataft feotuf kauplemifega, mis on iifagi tema peameh, kuna wargustel on, nii ütelda, fõrwalteenis-ufe iifeloom, ilma milleta ei ole faulif kaup-

lemine. Minult arufordadel warastab ta fõerufe pārafst, et faada küllalifelt fufia mainasaju. Näitufeks tungis Shabin mõni kum tagafi dōfel iihes oma felftimehega Newskil afuwasse kōhwimajja. Poifid fõid feal fõofe pihutāite wiifil, fāstes neid efialgu piimaambriufe ja lāffid ära, wōttes faafa mõnikümment fõoki ja sama palju tahwit fõfokolaadi.

Shabinil on Peterburis wanemad, kelle-ga ta aga wāhe iihes elab. Poifs fõidab kas mõnefs fufis Wjatta fufbermangu wõi Ukrainasse „ringreisule“, kus iifka midagi õn-nestab ka nāppata.

Kui Peterburis awati kōhwimajad ja ma-gaifinid, laienes Shabini tegemuswāli. Ta hāffas fāsse fimmipiitdama ja fāfedebs müü-ma. Adif kōhwimajad Newskil piirkonnas tunnewad „kāsifhankijat“ ja ufaldawad talle jeda ja teift iifgi frediibi peale. Eōōb fõofe fõhu kās ja lāheb minema, ilma et juttu teha maksmifst. Peatatafse teda fealjuures, wāstab ta lāfoonilifelt: „Oleme rākfind! Toon kāsfi, siis diendame arwed.“

Katfuf Shabin müüa ajalehti, kuid nāhes ära, et auwal wiifil sellega juuremat ei teeni, hāffas ootama trükitõdabe juures trükitõō-lifi ja neilt odawama hinna eest ofma wa-rastatufd lehti.

Kogu aja jooftul, mil Shabin tēnawal faubelnud, pole teda weel fõrdagi finni wōe-tufd.

Ta oftab alati enefe pāāsta. Minelt kait-jeb teda tema fufmpaatliffe, ufaldustāratawa wālimine tõttu rahwahulk. Nii hāsti oftab poifs faastundmufst enefe wāstu āratada.

Adige juuremas hādas fimuleerib ta lan-getõbe ning frampe. Jfeigi fhefistid ei olla fufnufd teda tabada. —ei—

Riigifogu

Koosolek 28. aprillil kell 5 p. l.

Koosolek algas k. 5.35 min.

Juhatab M. Kereem.

Seaduse-eelnõu riigilaewadele teenivate merimeeste palgade muutmise kohta on antud rahaasjanduse komisjoni.

Riigi raudtee-teenijate palgade määruks § 8 muutmise seadus ja seadus rahwuswahelise telegraafi konventsiiooniga ühinemise kohta wõetakse 1. lugemisel wahelelusetada wastu.

Kenteide tegewuise lõpetamise ja nende ülesannete Eesti pangale ülcandmise seadus, Ahwenamaa saarte mittefindlustamise ja neutraliseerimise konventsiiooni finantseerimise seadus, riigi-raamatukogu põhimäärus, keel-archiivi põhimäärus ja riigiarhiivi põhimäärus wõetakse 2. lugemisel wastu.

Arhiivwõukogu põhimääruse § 6 anti E. Martinsoni (foti-dem.) ettepanekul üldisele komisjonile läbiwaatamiseks.

Kommunistide S. Wanj, E. Kagu ja ülej. foti. M. Sanfeni ettepaneku puhul Eesti wabariigi põhiseaduse §§ 24, 25 ja 34 muutmise ja täiendamise kohta wõtab sõna S. Wanj, kes põhiseaduse muutmise tarwimist toonitab. Kui eelnõu tagasi lihtat-

se, siis kawatsewad kommunistid ja ülej. foti. selle 25.000 allkirjaga Riigifogule ümesti ette tuua.

Tähtsamad ettepanid põhiseaduse muudatused on järgmised:

§ 24. juure lisada lõige: „Riikliku maadagawara loomiseks wõõrandatud mõisate ja maade ning nende peal olemate hoonete eest ei makseta endistele omanikkudele mingit tulu.“

§ 25. juure lisada järgmised lõiged:

„Eestis peab maksetama igale palgatööliisele tulu, mis findlustata inimwäärilise ülespidamise. Tulu alamäär tehakse findlaks iga aasta seadusandlase wõimul poolt.“

Maad eest, mida kasutatakse wäitemaapidamises ehk tarwitatakse eluasemeks, et ole Eestis mingit rendimafu maaomaniku heaks.“

Eelnõu lihtatase tagasi.

Koosolek lõpeb kell 6.45 min.

Järgmine koosolek on tulewal reedel kell 10 homm. Päewakorras on küsimused ja arupärimised. Samal päewal kell 5 p. l. peetakse teine koosolek, mille päewakorras on ette nähtud seaduse-eelnõud.

Teated maafondadest.

Lartumaalt.

Maatööliste palgaoludest ja wahekorast tööandjatega Lartumaal.

Täiesti alufeta on äärmiste pahempoolsete nõudmised Riigifogus ka maatööliste palgaolude findlaks määramises. Nagu teadeti elu kogemused praegu, wähemalt tawatu näitawad, ei tunne maafondiline kõige wähemasti tarwidust niisuguste seaduste maksmapanemiseks. Ennem waatab ta niisuguste forralduste kui enese wabaduse kaitse peale. Teisest poolt on need seadused lõhet tööliste ja tööandjate sõbralikus wahekorras, mis tingimata tarwilis on tööwiljakuses ja edus.

Palgaolude suhtes on maatööliste kõige õnnelikumad fugu tööliste klassis. Wabariiklõuline wõib tõesti oma ametiwenda maal fadestada, kes iga kuu ilma pillamiseta oma natukele wõib kõrwale panna.

Wõrreldes läinud aastaga, ei ole palgad alanenud, ennemini wõib wäikest tõusu fons-tateerida. See ei ole küll sugugi fõkufõlas ühise põllumajanduse seisust, sest wõllu ja karjasaaduste hinnad on mitmekordfõlt langenud wõrreldes 1921. a. fewadiste hindadega.

Kui nüüd tööandjad töölistele fadajama ehk weel fõrgemasti palga findawad maksta, siis tuleb selle peale kui jõupingutuse peale tööandjate poolt waadata.

Põllumees juhib oma majapidamist findla fäe ka ettenägewa filmaga. Teda efimeieks fõhustufeks on head wahekorad teenijatega pida. Põllumajandus fõkufeks palju, kui fäa findlad piirid tõmmatafse, tööpäewa pikkus findlaks määratafse ja fõif toimetufed findlate reeglite ja seaduse tähele findnima peaks. Teda on fõlgesti näidanud riigistatud mõisad, kus fõe teostatud fäi, kuid mis ieni fõif enamalt jaolt furre kahjuga on töötanud.

Sellepärast teewad tööandjad fõif, et tööliste nõudmiste palga suhtes wastu tulla. See findlustab hea wahekorra, töowiljakuse ja majapidamise edu.

Raifemees-fulaste palg liigineb tööliste eittajate poolt nõudmisteie.

Nii faab moonamees aasta fõhta: 15 puuda ruffid, 45 puuda otri, wafamaa lina, wõol wafamaad färtulid, 10—30 puuda õlgi, niifama palju heini, lehmapidamiste wõimatus ehk wastafel forral 200—450 toopi piima, prii korter, 10 jülda hagu, 2 jülda füt-tepiid ja peale selle weel 1000—6000 marcani raba.

Kui naine töös fäib, siis faab fõe 50—80 mrf. päewast.

Suuremeeste palg on piisut wähem. En määrgata joowi tööliste keskel fõmetöölisteks olla. Tälwel tabetafse puhata ja fõndu fõanda.

Põijsees-fulajad faawad prii fõõgi ja täieliku ülewõlpidamie fõrwal puhtas rahas 20—35 tuhanda margani. Enamjagu on aga raha kui ka wiljakaf.

Sel forral faawad fulajad aasta pealt 10 35 puuda ruffid, niifama palju otri, färtulid maha, lina jne. Siis on raske findlaks teha, fõst nende palg on üfsteieft wäga eri-

new, kuna moonameestel enam-wähem ühe-jugune palg on.

Raistöölistel faawad 10—25% odawamat palga.

Üldieft fõkufõttes peab tunnistama, et maatöölistel fõamis lahedas seijuforras palga olude suhtes wiibimad.

Seadusandliefel teel fäin wahale fegada, oleks täiesti afjata ja ülearne. Meie maatööliste ja tööandjate waheford on nimmõrd hea ja fõbralif, et fõmmagist poolt aina fõowitafse, et riif neid fegama ei tuleks.

Lartumalane.

Uuendage wiibimata Tall. Teataja tellimisi, selle tellimisaeg aprilli kuuks lõpeb. 1930

Wiljandimaalt.

Uute elumajade ehitamist Wiljandis.

Wiljandi linn on ümbrifetud Wiljandi mõisa maadest, mida endine mõisa omanik par. Ungern-Sternberg endistel aegadel õige raskestel tingimistel ehitajatele rendile andis ja pea fõllegile eramandufeks ei müünu. Rendile anti ka fõofertwi ja fõruisafse, mis talistawalt linna juurefäsu peale mõjus. Peale selle, kui Wiljandi mõisa riigi poolt üle wõeti ja oja maast linna ümber linnale fõfutada anti, afus linnawalitfius selle planeerimisele, et maatiififid uutele ehitajatele wälja anda. Kaardi järele walmistati arhitekt Sabermanni poolt linna plaan, mis wolifogu poolt finnitati. Lõudufes pidi maa plaani järele tiifeldatud fõama juba fäesolewaks fewadef, fuid maamõõtja fõurna läbi, fõellele töö wälja oli antud, jõi tiifeldamine fõisma. Nüüd on töö uuele maamõõtjale wälja antud ja töö peab maifinu jooftul ära faama tehtud.

Kaardi järele anti talwel oja fruntideft ehitajatele wälja, kes nüüd ka oja ehitusmaaterjalk fõhale on wõetanud, fuid ehitufega ei jaa fõni alqust teha kui frundid findlaks pole määratud. Pealegi on talistufeks weel rahafõamie fõijumuse, fõst pea fõllegil ehitajefst pole niipalju omal raha, et maja laenuks illes ehitada. Fõif lõotfud riikfise toetufalaenu peale, mille faanufeks aga Wiljandis miiqifugust wäljawaadet ei ole, fõst linn, kes oja laenuft peab andma, ei ole fõda fõijumist weel arufanud ja ei ole tal ka praegufel ajal fõlleks raha. Kui laenufaamist ehitajatele wõimalfada, on loota, et uute elumajade ehitamifega meil tõfifelt alqust tehafse.

Pärnumaalt.

Itse ifil 3 walla fõkretäär.

Braegune Wõlla walla fõkretäär S. Tamm waliti 21. apr. j. a. ajutifeks Kõõnga walla-fõkretääriks. Wainitud ifil on 18. apr. j. a. Wõllia walla fõkretäärit walitud ja praegufest fõhast pole ta ka fõkti õelund. Wafadade wabe 34 wersta.

Läänemaalt.

Wallawalitfuste rewideerimine Läänemaal.

Lääne maakonnawalitfufe adminiftratiiv ofafõma juhataja hra Dawidoff'i ja afjaaja-hra Reins'i poolt rewideeriti wallawalitfuste afjaajamist Läänemaal, fõfjuures järgmifst felgus.

Siimmaa wallawalitfuste afjaajamist wõib Läänemaal paremate fõkta arwata. Reinas fõiti afjaajamine fõigiti forras olemat. Fõif raamatud olid teadufult ja eefufufult peetud ja rahafifed operatiifoonid fõieti toimetatud ja arwestatud. Reinas fõitab hästi wilunud kawaagene wallafõkretäär. Suuremõisa walla fõhta wõib fõife fõdajama fõelba. Fõearanis hää mulje jättis Suuremõisa walla afjaajamine rewidentidele weel fõetõttu, et fõal efimeft aastat noor naisfõkretäär ametis, kes fõgu oma ofufe ja fõu täiefti walla afjaajamifile pühendab ja fõfleft tulewifus weel palju head loota wõib.

Teine naisfõkretäär Siimmaal on Emmafste wallas, misfugufe walla afjaajamine endieft rewideerimifel oli ka ifis fõige paremateft Läänemaal. Ka fõefordfõel rewideerimifel wõis afjaajamifega üldieft rahule fäada, olguqi et rewidentidel fõin-fõal head nõu tuli anda ja mõnda wäikeft näpunäidet ja fõhatust teha. Üleilõie on ifeifõimate naisfõkretääride ametifse panefuga Läänemaal wäga häid tagajärgi faadud, mis fõttu neid julgesti ka teial wõib fõowitada. Ka Siimmaa neljas wallas, Kõrgefaares jaid rewidentid afjaajamifega rahule, olguqi, et ka puudufi ifimifst tuli, mis aga juft olufift laadi ei ofnud. Endiefti rewideerimifst faadif on afjaajamine igatahes märkfa paranenud.

Tuleb nimetada, et Siimmaal wallafõkretääride palgad fõbistifitu paremad on, kui mannermaal, mifstõttu paremad fõnd fõal piifwad.

Lääne mannermaa waldade rewideerimine andis wäga mitmekufifid tagajärgi. Sooniste ja Piirfalu wallas on mõlemas efimeft aastat fõõtatwad noored fõkretäärid, kes igatahes tööd tunnewad, fuid lühifefe ametifõleku ajal pole nad weel fõutnud endiste fõkretääride wigu ja puudufi fõrwal-dada, nii et rewidentidel fõelles juhtes weel mõnda näpunäidet anda tuli. En aga loota, et energilifed nooredmehed wanadest pahedest pea jagu faawad ja järgmine rewideerimine nende oma töö wäärtufe ja head fõl-jed awalifufst teeb.

Ritterahulõdawaks tunnistati Põjslepa ja Sulepa wallawalitfufe afjaajamine. Mõlemad on Kõõfi wallad ja neil on ühine fõkretäär. Puudufte nimeftif on fõin rewideerimie protokollis fõamis piff, head aga fõamis wähe. Olgu aimult nimetatud, et makfudena fõisse tulnud rahafõmmad fõuamata fõau wallafafas fõini peetud on, misfugufe fõhufufe fõttu wallafõanem ja fõkretäär omast tafufst wiitufusproffendid — 1266 mrf. — makfama pidid. Salwa mulje jätab mõlemas wallas weel fõe afjaolu, et fõin igatahes loota pole, et afi tulewifus paraneks, wähemalt fõni mitte, fõni fõmbfi wald omale ife fõkretääri ei jaa.

Nafäa alqul Sõhula wallawalitfufe afjaajamifst ifimifst tulnud puudufte fõrwalda-mifeks määrati tähtsaga. Nüüd teatas wallawalitfius, et puudufed on fõrwaldatud.

—ooo—

Ülikool.

Tähtpäewad 1922. a. 2. poolaastal.

1. Semeftri alqus 1. feptembril, lõpp 15. detfembril.
2. Ülifõoli fõfseafumifse joowiawaldufed tulewad ülifõoli walitfufele fõni 1. feptembrini fõisse anda.
3. Zmmatrfikufatiifoon on 11. feptembril.
4. Wiimafeks tähtajaks, mil rektori poolt määfmafis tunnistatud wõijufetl immatrfikufatiifoon weel lubatud, on 25. feptember.
5. Epemafifust wafafamifse ja afiraha faamie joowiawaldufte fõfseandmifse wiimafeks tähtpäewaks on 28. feptember.

Tähendis: Ülifõoli määrfummadefst fõpendiumide faajad on epemafifust wabad. Ülifõpilafed, kes omawalitfufe wõie erijummadefst fõpendiumi ja peale selle weel õperafaf wafafamist joowimad, peawad fõmmagi joowi fõhta eriti joowiawaldufte fõfse andma

ja nimelt ülifõoli fõntfefeift faadawatel ife-afafistel teatefõtebel.

6. Epemafifude ja praftifiste töõde maf-funde diendamiie kui ka eettelugemisteie fõf-jutamiie wiimafeks tähtpäewaks on 3. oft.

7. Fõif eettelugemifed ja miiu õpetõõ peawad fõfemalt 15. fept. alqanud olema ja wõiwad fõppeda mitte enne 7. detf.

8. Fõif ülifõpilafed on fõhustatud fõlje-malt 2 nädala jooftul päraft õpetõõ alqut oma aadressi ülifõoli fõntfefeift faadamal aadressi-lehel illes andma. Korteri miiu-mifel õpewa fõntfufel tuleb mis aadressi fõl-jemalt 3 päewa jooftul ülifõoli fõntfefeift illes anda.

Ülifõpilafete näidatafse Ameerikat.

United Baltic Corporation on haridufmif-teeriumi fõndu Tartu ülifõolile 2 prii-pifetif Ameerikafse fõidufst annetanud: ifis Eefi ja teine Eefia rahumifst Eefi waba-riigi fõdanifst jafõs.

Biletid on 2. klassi fõidufst. Ameerikas wõib fõni 3 fõnd wiibida, fuid omal fõful.

Joowiawaldufed tulewad ülifõoli walit-fufe nime peale fõni 10. maini j. a. fõfse anda.

—ooo—

Terwifhoiu alalt.

Tartu fõolide terwifhoiid 1921. a.

1921. a. fõulufid linna terwifhoiu ofa-fõnna terwifhoiidie wafine alla 15 linna fõooliwõrgu alqofõli, 5 fõfõofli ja 1 edafifa-rimie fõfõofli, fõkfu ife 6000 õpilafega. Fõoli terwifhoiu afal olid ametis 3 fõoli-arftri ja 1 fõoliõde. Arftriabi andmine fõoli-õpilafetele on mafjuta fõlleks fõfseafatud fõfiambulantfif, mis on arufatud iga töõ-päew fõlla 2½—3½ peale fõmat fäesõle-wal aafaf iga fõfipäewal ja reedel ka enne-fõmat fõlla 8—9 õfõfõofafteie fõafidele). Peale fõlle faawad maeifamad õpilafed linna fõful haigemafafif, hammafte ja fõlmade mafjuta rawitfuit ning priffid.

Fõoliambulantfif on 1921. a. fõinud 4208 õpilafst, nendeft olid: 1) fõlgefaffawates haigufstes 641 ja nimelt: leetrid 131, färlaf 22, roos 6, fõmferõnged 93, influentfia 233, lüfäufufõha 16, fõrufufõbi 8, fõhufõetõbi 4, põifnäärmete paifstetus 14, fõifilif 2, fõgu-fõagied 2 ja fõififus 110 juhtumifst. 2) We-reringwõolufi orgaanide haigufstes 60, 3) fõn-gamie org. haigufstes 359, 4) fõedimie org. haigufstes 701, 5) fõfje-org. haigufstes 9, 6) were ja weremafmifstus org. haigufstes 127, 7) närwifawa org. haigufstes 53, 8) langetõ-bes 3, 9) waimufõagied 3, 10) fõlmahagied 317, 11) fõrwahagied 160, 12) naha ja naha-alufte fõude haigufstes 1340, 12) fõhawigafufstega 315 juhtumifst ja 14) mitmekuf-gufstes haigufstes 120 juhtumifst.

Fõoliõpilafed on fõif üfifufst fõoliarftride poolt färelwaadatud ja wastawad terwif-tehed fäidatid. Nafäa fõpul faumes leetria influentfia-haigus fõolides laiali ja oman-das fõandi ifelõõnnu, fõllepärast oli tarwifff eraforralifst afõndufid apfi wõtta, nagu: fõafifumufde fõlguumine definfektiifooni tar-wefks jne.

Braegu on fõand tätfia fõadunud.

Fõolifajade puudufel on fõurem oja fõoli-fid õpilaftega liiga täfififufund ja fõlle fõttu miihed fõolifd terwifhoiidifefst puudu-liffufdefks ja mõned fõlõmatafs muufumud, fõfaranis need, mis eramafades, mitte fõoli-mafaf ehitatud fõones afuwad.

õhupuhafimie, wafafufte, fõojuie, puh-fufe ja fõrwalrumufde fõhtes on linna fõoli-wõrgu 21 fõolimaja järgmifelt liigitatud: head 8, rahulõdawad 6, puudulifud 5 ja fõlõmatufd majafid 2.

Tuleb ka fõda pahet fõlmas pida, et fõolipingid fõuremalt jaolt terwifhoiu nõue-tele ei wafä, famufi ka õpilafte afufus pin-fidesse ja pingid on aimult 4 fõolis terwif-hoiu nõuetele wastawad, fõna 17 fõolis nad tätfia puudulifud on.

Märfade ja fõdurate lafte terwifse fõjuta-mifeks töötas 6. junnifst fõni 30. augufstini Raagwene mõifas, 12 wersta Tartufst eemal, jõe-fõlonii, kus 120 laft juwepufufst ja fõ-fõmifst fäid.

—ooo—

Tõfififherin ja Itaalia fõuningas.

Wäljamaa lehtede teatel terwitanud Tõfif-ijerini Itaalia fõuningat fõninga fõllefõigu puhul Genuafie fõi Itaalia „efimeft fõda-nifffu“ ja fäbendanud, fõningaga juttu aja-des, waimufatufd terwifufed, mis fõningale ofafs faanud, olla tunnistufjets, et rahwas fõningat armafawaf nagu oma ifa.

Zmekfpanemifewäärt miiufas fõmmu-nifst!

—ooo—

Teater ja muusika.

„Hollandlanna.“

Neljapäeva õhtul mängiti „Estonias“ Kalmari operetti „Hollandlanna“. See operett ei ole muusikaliselt iseloomuliku hooletav ega originaalne, samuti kaib liidmustif tuntud rada. Aga temas on lõbusat meeleolu, naljakaid seiklusi ja koomilisi tüüpe. Hea mängu juures võib teha „Estonia“ repertuaari paremate operettide hulka arvata. Mängiti neljapäeva õhtul ildiselt hästi ja lõbusa meeleoluga. Minult hra Sällit printiit ojas näis väsinud ja tujuta olevat; ka hääli oli kõlata (Mishugune kabaree selles liidus oli?). Proua Eimer printseps Jutta ojas, oli nagu ifka kõige parem laulmises; räägitavasti teatist läheb tal rohkem kaduma; plastiliselt küljest pafut ja ainult hädatarviliku. Siiski, see osa õnnestas proua Eimerile paremini kui paljud eelmised.

Iseloomis hoo ja meeleolu oli pr. Sällit. Erakordiselt õnnestas tal teine waatus. Ta avaldas head karrikeerimise annet ja meeldimat temperamentlikkust.

Serra Agathon Rüdigi oli (Dr. Sterk) meesolastest seetõttu kõige parem kuju. See noor näitleja tõotab palju, kui ta aga oma mõimeid dieti arendab ja kabareedesse ära ei pilla. Tal on hea kuju, rahuldav diktsioon, ei ärata küll lauluga iseloomilist tähelepanu, aga seda enam hea näitlejana.

Serra Aleksi. Johansonil, kes ülemduel meistril von Stoppi mängis, on rohkem karrikeerimise annet.

Teised osatäised olid täiesti rahuldavad. Lavastuses ei olnud midagi laimuväärtist.

Tantsunummer teises waatuses pr. Litwinowa juhatusel oli hea.

„Estonia“ teater.

Täna laupäeval, proua Helmi Eimeri 10-ne aastase lavategevuse auhutus Kalmari operetti „Hollandlanna“. Nijapäeval, kell 1/3 p. l. imalidide heas „Mängu-põrgu“, jissetulek läheb imalididele; õhtul kell 1/8 „Stambuli roos“.

Teatritüüroo.

Draamateater.

Täna 29. jup., N. Jemreinomi „Kõige lähim“. Uhele komöödia, teile ka draama, 4 waatuses. Mõis kell 8 õhtul.

Gomme, 30. jup. lastetenduseks, esimeist forda: „Kaval Ants ja Põrgu Würit“. Dr. Warkofi muinaslooline lastemäng, laulude ja tantsuga, 5 pildis, algus kell 3 päeval; õhtul: „Napoleon Bonaparte“ N. Wosfi 3. waatusline draama, algus kell 8.

Reedel, 12. mail tuleb esietendus näitejuhi Paul Sepp'a tulundtuts Leonid Andrejewi „Dofean“. Tragöödia 7 pildis. N. Tuurandi dekoratsioonid, G. Komarovi muusika ja kostüümid kunstnik Root'i kätte järele. Pääsetähed 250—50 margani Draamateatri kassas eelmüügil.

Teatritüüroo.

Cesti-Soomes Klubi

koosolek on täna kell 8 õhtul „Estonia“ klubi ruumides. Päevakorras walimised.

—ooo—

Õnnetused ja turisööd.

Mõrjutatöö Petherimaal.

11. aprillil i. a. jötis wälja Trboska walla, Põlsohnomo küla kodanik Aleksi Saharow, Laura Kallashe pühadeks krami ostmis, hoid jäi kadumaks.

Juurdlusel selgus, et 11. apr. lõuna ajal

Laura wabatahtlikkude tuletoojate klubis wiibinud Rene alam: Nwan Kornõjew. Wähe hiljem ilmus sinna ka M. Saharow, kes Kornõjewiga tuttav oli, ning nad hakkasid jeltis jooma. Kornõjew jõi tagasihoidlikult ja pakkus Saharowile rohkem. Wastati jõi Saharow täiesti joobnaks, mille järgi nad puhwetipidaja poolt klubist wälja aeti. Trepi peal ühin. nendega weel kaks Pankowilshi walla kodaniku, kes kait jeltis Laura olewis weel pudeli piiritust muretsesid ja siis ka kait ühes Jemdokimowo Kallashe Maria Grebnewa poole jötisid. Grebnewa jeltuse järgi olnud Saharow siis juba meelemerkufeta täis, kuid Kornõjew nõudnud weel wiina, et Saharowit furnuks joota; hobuse lubanud ta üle piiri Wätimaale wiia, kus jeltaks juba koht pidi walmis olema. Grebnewa hoiatusi peale, et ta seda teha ei tohi, ahwardanud teda Kornõjew furnaga. Rannud jelle järgi Saharowit ree peale ja ütelnud, et wiib ta ära Põlsohnomo Kallashe, ning jötinud ära, umbes kella 6 paifu õhtul.

Samal õhtul kella 8 ajal on jötinud Kornõjew Stufalomo Kallashe, mis Jemdokimowo külast umbes 6 wersta eemal, üfji Saharowit hobusega, mida ta 10.000 marga eest müüa pakkunud. Ta olnud kangesti närwilisus olekus ja kui tema ififu kohta järele pärima on hakatud, pögenenud ta ära. Temal on Saharowit katusas jeltas olnud. Hobust on ta weel mitmel pool müüa pakkunud, ning 12. aprillil on jelle ühes hobuse postiga, Petheri woorimehele Denijowile 4500 marga eest ära müüinud.

Saharowil on Laurasse minnes 25.000 marka raha kaajas olnud, mis ühes temaga adumma läinud.

Saharowit furnukeha on 26. apr. Pankowilshi wallas, Skatshki küla lähedal mefist üles leitud. Surnul on nõör limber kaela olnud, millest oletada tuleb, et ta orakagisatud on.

Kornõjewi, keda mõrtufaks pe-tafse, jeni kätte faadud ei ole.

Juurdlus jelle asja kohta kestab edasi.

Loots kadunud.

Lootside inspektor Oskar Sulg teatas, et 10. jup. on kaduma läinud Kalliuuas Sarit-jewi lootsijaama loots Salomon Jijow, 36 a. wana, pärit Wiru maak., Walmsi wallas. Jijow olnud wiinawõtja, mille tagajärjel awatawasti ka mõni õnnetus on juhtunud. N-i.

Woorimees rööwel.

Wefiwärawa tän. nr. 18-e, frt. 12 eluti. Beet Tõffe teatas, et tema on jötinud woorimehega, kelle nummert, nimre, ega elukohta ei tea, Rohelise aasal ajuwasse wõdraste-maia „Karu“. Seal maha minnes haaranud woorimees temal kaajas olewast pakist finni, kus jees üfifond rideid olnud ning rebimud pakist kuue wälja ning fihutanud minema, kusjuures kuub 6000 m. wääriluses tundmata woorimehe kätte jäänud. Tõffe olnud wiinasõnast olnud. N-i.

Kordniku peksnud.

Kordnik Triimer teatas, et Kungla tän. nr. 8 elutew Gustaw Sooni politsei 6. jaos-konna kordniku Walteri on peksnud tänawal, ühtlasi ka tema riided lõhki fiksumud. N-i.

Wargus furnuail.

Kopli furnuaila ülewaataja Martin Reimann teatas, et temal furnuailast haudade pealt mitmesuguseid lifseid 1030 m. wääriluses on arawarastatud. Warguses kahtlus-tas Bekkeri tehases nr. 35 — 7 eluti. Marie Kanguri, kelle juures ka läbiotfimitel lifseid leiti. Kangur enmast fülidi ei tunnista. N-i.

Matfus.

Protokollid tehtud Friedrich Siegi, Jakob Bothmanni, Armas Katikainen, Paul Tammi ja Eduard Kõljehermi peale, kes jöbnud olekus tän. lärmifefid. N-i.

—ooo—

Mustatud lehelugejad!

Teie olete otufusele jödnud, et Teil wõimata on elada ilma ajalehte lugemata, jelt ajaleht on kõigile waimlifets tarwidu-fets faanud. Kuid oma waimlifet tarwi-bust rahuldades olete hoopis ära unusta-nud oma tulewiku, rahwa tulewiku —

Lapsed!

Ra neil on omad waimlifet tarwidused, niifama kui Teilgi. Ra nemad tahawad uudifeid teada faada, et sellega omi tead-mifi rikastada ja jelle juures waimlifet lõbu maitfeda.

Kad tulewad Teie juure, et Teie neile jutustaks maast ja ilufatest faartest merel, färawast tähtedest ja fätendawast päikelfet, kangelastest, kuninga poegadest ja ilufatest kuninga tütardest ja kõigest ilufast, mille järele lapsed hing januneb. Ja kui Teie waewaks wõtate neile midagi ilufat jutus-tada, siis on „Laste röömu“ suur ja nende rööm teeb ta Teid endid röömsaks. Waimutoit mida lastele pakutakse, peab olema puhas ja laste hingeelu tabades täis muinasjutulifet weetlust. Seda ei juuda wanemad lastele igal ajal pakfida ja jellepärast oleme teile abifis tulnud ja laste ajafirja :

„Laste röömu“

firjastamifele ajunud. Ta ilmutab efialgu kaks korda kuus piltidega kaunistatut fjal-dades jutte, laule, mõistatusi, fiiifmuji ja fofimifi, mis õpetawad lastele armastust teaduse ja raamatute wastu ja laiendamad fii-maringi. Seda ajafirja toimetawad kõige pa-remad Cesti firjanifud Ernst Enno wastu-tawal toimetufel, kellede hulgas kõige lähemate faastööliftena wõime nimetada: D. Duts, M. Nurmif, Jaan Lattif, N. Kõjberg, Marta Bekker, S. Wändmets, G. E. Luiga, E. S. Niggol; kunstnifud: N. M. Hindrey, N. Kõofileht, N. Espenberg, pr. Ella Enno, N. Bergmann ja palju muid lastefirjaniffe, luuletajaid, koolimehi ja kunstniffe.

Ra wõimad lapsed ife faastööd teha mõis-tatusi üles arwates, fiiifides ja fofstes. Ja jellest mõitawad lapsed nii juure hoopiga ofat

„Laste röömu“

maifab 30 mrt. kuus tellida wõib jeda igast postkontorif.

„Laste röömu“

adress on: Tallinn, Suurturg nr. 4, Päewalehe talitus, Tallinna Cesti Kirj.-ühf. Looles, et Teie oma lastele ei jätta tšifit röömu walmistamata ja tellite nendele „Laste röömu.“

Kõige austufega

Tallinna Cesti Kirjastus-ühifus.

Salvina linn kooli ühtse poolt korraldatawad õpetuslised

1975

awatufe reedel, 5. mail i. a. linn kooli ühtse poolt ruumides, fül ulifis nr. 12. Opetamis 3-6 marta. Omandate lifefirjutamine igapäew koolitunnides kella 12-2.

Salvina kooli ühtse poolt

Mr. Orr'i kõne noortemeestele.

Nijapäeval 30. aprillil J.M.C.M. turni-faalifis Kaarli mul. 3. peab kõnet praegu Eu-roopas ringreijul wiibin Ameerika ühfirifide J.M.C.M. haridusline faafefretäär Mr. Orr.

Wiimajel on juured kogemufed kaawatufe alal ja on praegu Cestis haridusminiftee-riumi fufjel.

Mõis kell 8 õhtul.

—ooo—

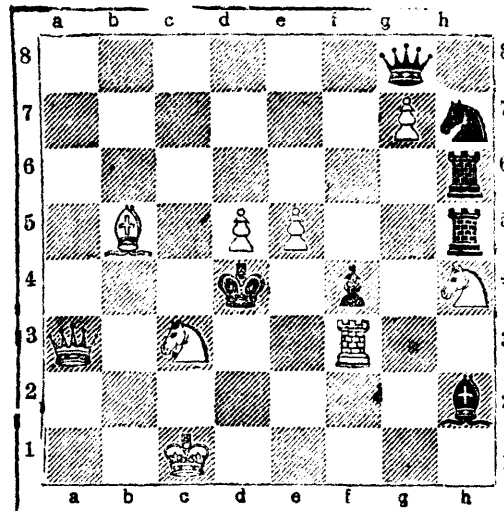
Malenurt.

Toimetaja N. Burmeister.

Ülesanne nr. 60.

Kotumeadmud B. G. Laws (Londonis). (1 auhind „Brighton Society“ turniiril).

Must.

Walge.

Walged: Kc1, La3, Wf3, Ob5, Rc3 ja h4, Sd5, e5 ja g7. Mustad: Kd4, Lg8, Wh5 ja h6, Oh2, Rh7, Sf4.

Walged algawad ja annawad matt a he sammuga.

Ülesande nr. 58 fefetus.

1. Wh7 — h5, a4 — a3,
2. Wh5 — h3, üfifotif tuhu,
3. Wh3 — a3 annab matt.

1. (Wh7 — h5), d5 — d4,
2. Wh5: b5 jne.

1. (Wh7 — h5), Ka7 — a8,
2. Kc7 — b6 jne.

1. Wh7 — h5), Ka7 — a6,
2. Kc7 — b8 jne.

Kõigeid fefemifi faatfid: Hans Jaanson (nr. 57 ja 58), Leopold Rimberg, Leonid Wodding (fotif Tallinnas), F. Sellis (Nõm-kula?), A. Walgema (Wormfif), J. Wir-tus (Pärnuf — nr. 57 ja 58), Leo Lau-rentius (Ratwerfif), J. Kõfner (Tartuf), Seino Freitit (Petherif).

—ooo—

Kurfid.

EN. London, 27. apr. Kurfid. New York 4.42%, Montreal 4.49, Pariis 47.95, Brififel 52.25, Berliin 1260, Room 83, Hel-meetfia 22.73%, Amsterdam 11.61%, Mad-rid 28.51, Liffahon 4%, Wien 34.000, Stof-holm 17.07%, Kristiania 23.35, Kopenhagen 20.77%, Ateen 99%, Rio de Janeiro 7%, Wuenos Aires 44%¹⁰.

EN. Riias, 28. apr. Rta. Kurfid. Raelfterling 1149; dollar 259.75; Prantfufe frank 24.00; Rootfi fr. 67.50; Norra kroon 49.25; Taani kroon 55.25; Hollandi gulden 99.00; Sakfa riigimark 0.92; Soome mark 5.27; Cesti mark 0.80; Poola mark 0.08; Liffeho-Slomaafia kroon 5.17; 10 fufdrubla 1225; Belgia frank 22.00; fufdrant 50.00.

EN. Berliin, 27. apr. Kurfid. Raelfterling 1248.40; dollar 281.64; Hollandi guldenid 10761.50.

—ooo—

Wastutaw toimetaja: Joh. Wiit. Wäljaandja Oalififus „Teataja“.

Alfa, Globe ja Sylvia koorelahutajad

ennefjajaegfes headufes jöowitamis ladufis igas fuurufes

— õige odawate hindadega. —

1386 Lagawaraofad alati ladus faadawal.

Tallinna Cesti Wajandusühifus,

Tallinnas, Wicuwärwa pufest. 21. Rõnctr. 85.

Suur ehitustrunt

elumajaga (7 tuba, 2 eestuba, 2 palkoni, 2 kööki), wälkfema elumajaga (3 tuba), ühes ta iruimi, kafe wankifluuri, 3 puu-luuri, 2 kõwalife ehitufe, pefuföögi, rullifluuri, 2 kuuri, puu-wiflaata, juurewiflaata ja weewärjaga, afuw trammi-fefufokha lähedal ja enam kui 14 wersta piffufest raubtee ääres, wõ-gohane ladupatga: eht wabrifu afutamifets, on partifelleerimifets pärandufe jögamife pärafst müla (uulifja ajamife digus läbi trnnid on olemas). Kõifda Suur Pärnu maantee nr. 48. 1390

Rakvere linnawalifus wajab fuwifet lasteaiat juhatajat ja ühte õpetajat.

Õrpetöö keftmuf 15. juunifst kuni 15. augufifini. Suowiawaldufes ühes tunnifstufte aratirjadega 20 margalife tempelmargiga tulewad Rakvere linna-walifufesfe faata 15. mail. 1383

Linnawalifus.

